

историческата личность; дѣйствително, Лудвигъ билъ твърдъ честенъ и добродушенъ по той ся не показалъ за такъвъ человекъ; съвременици тъ му не можали да го считатъ честенъ, и не можали да чувствоватъ къмъ него довѣрие; но понеже въ историята на революцията, Лудвигъ дѣйствовалъ само съ онова крайно-неполезно впечатление, което неговата личность произвеждала на умоветъ на неговия народъ, то за историята, въ обширния и настоящия смисълъ на тая дума, личнитъ добродѣтели на Лудвигъ имать сѫщо тѣй малко значение, както на примѣръ, забѣлѣжителното му искуство по работите на желѣзарството. Лудвигъ билъ честенъ человекъ и добръ желѣзарь, по съвременицитъ му не оцѣнили нито едното, нито другото. За тѣхъ сѫществувала само една черта отъ характерътъ на Лудвигъ, именно, неговата перъшителностъ, която ся изражавала въ непослѣдователността на постъпките му, и която ся приемала отъ съвременицитъ му за възраждане на дълбоко коварство. Когато Мирабо захваналъ да ся труди да приими кралътъ съ народътъ, то знаменития ораторъ употребилъ всичките си старания, щото да внесе въ политиката на Лудвига твърдостъ и послѣдователностъ; но личниятъ характеръ на кралътъ и разноколиберността на обстановката му, правили тъзи задача неизпълнима; Лудвигъ слушалъ и Мирабо, и кралицата, и Бретейля, и Булье, и императорътъ Леополдъ, и духовникътъ си и всѣкого, който ималъ възможностъ и охота да разсѫждава въ тюлериjsкия дворецъ, или да пише изъ прекрасното